

Protokoll

Kommunstyrelsens arbetsutskott

2024-11-04

KSAU § 200

Remiss av betänkandet "Nätt och jämnt - Likvärdighet och effektivitet i kommunsektorn" (SOU 2024:50)

Dnr 2024/256.KS

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar

att avge yttrande i enlighet med vad som framgår av protokollet.

Bakgrund och sammanfattning

I ärendet föreligger ett förslag till yttrande, daterat 2024-10-30, från kommunstyrelsens ordförande.

Markaryds kommun avger följande yttrande över betänkandet:

Finansdepartementet har erbjudit Markaryds kommun möjlighet att yttra sig över ovan rubricerat betänkande. Remissvaren ska ha inkommit till Finansdepartementet senast den 8 november 2024.

Allmänt

Markaryds kommun ställer sig i stort bakom utredningens förslag. Det är viktigt med en långtgående utjämning för att skapa likvärdiga ekonomiska förutsättningar för landets kommuner och regioner att leverera obligatoriska välfärdstjänster. För att vara legitimt är det angeläget att ett utjämningssystem bygger på opåverkbara faktorer, är transparent, förutsägbart och, i så stor utsträckning som möjligt, baserat på aktuella och tillförlitliga data. Detta för att bibehålla en stark, lokal självstyrelse.

Utredningen har gjort ett bra grundarbete med att uppdatera och anpassa beräkningsmodeller och värden för att komma så nära en realistisk utjämning som möjligt. För att fungera tillfredsställande även i framtiden är det angeläget att uppdateringar sker kontinuerligt och med så stor regelbundenhet som möjligt.

Statsbidragen

Det är vidare av betydelse att antalet specialdestinerade statsbidrag minskar och i så stor utsträckning som möjligt övergår till generella statsbidrag. De fyra undantagen från huvudregeln om generella statsbidrag som kommittén föreslår, liksom förslaget att inget statsbidrag ska understiga 100 tkr för den kommun eller region som erhåller minst bidrag är en bra princip för staten att tillämpa.

Inkomstutjämnningen

Detta är den tredje utredningen som kommit fram till att inkomstutjämnningen inte är tillväxthämmande. Utjämningsystemet är ett system som kompenserar och utjämnar förutsättningarna att bedriva obligatoriska verksamheter. Det bör därför hållas skilt från tillväxtfrämjande incitament, vilka i stället bör hanteras i särskild ordning och på ett transparent sätt.

Vad gäller de föreslagna förändringarna inom området inkomstutjämnning har Markaryds kommun inget att erinra.

Kostnadsutjämnningen

Utredningen föreslår en ny beräkningsgrund för gles bebyggelsestruktur som utgår från befolkningens faktiska bosättningsmönster. Det är angeläget att denna faktor förvaltas och utvecklas för att den ska vara relevant och enkel att förstå.

Bedömningen är att utredningens uppdaterade data och ökade fokus på gles bebyggelsestruktur, socioekonomi och småskalighet ger en bättre träffsäkerhet i systemet och därmed också en starkt likvärdighet i kommunsektorn.

Vad gäller de föreslagna förändringarna inom kostnadsutjämnningen har Markaryds kommun inget att erinra.

LSS-utjämnningen

Förändringarna vad gäller personalkostnadsindex inom personlig assistans bör inte genomföras innan Huvudmannaskapsutredningens förslag införts.

Vad gäller de föreslagna förändringarna inom LSS-utjämnningen i övrigt har Markaryds kommun inget att erinra.

Strukturbidrag och fast införandebidrag

För att förändringarna inte ska slå igenom med full effekt är det bra att dessa införs successivt. Att skapa ett fast införandebidrag av nuvarande strukturbidrag är däremot en tveksam kompromiss, som är svår att motivera. Det mest logiska hade varit att ta bort strukturbidraget helt och fasa ut detta successivt under några års tid. Permanenta ersättningar som utgår till vissa kommuner, på grund av att tidigare förändringar av utjämningsystemet inte tillåtit få full effekt, bidrar inte till att stärka utjämningsystemets legitimitet. Ett system som inte håller för att genomföras fullt ut, riskerar på sikt att förlora sin legitimitet

Beslutsunderlag

Förslag till yttrande 2024-10-30

Remiss av SOU 2024:50 Nätt och jämnt - Likvärdighet och effektivitet i kommunsektorn 2024-07-11

Remissmissiv Nätt och jämnt - Likvärdighet och effektivitet i kommunsektorn (SOU 2024:50) 2024-07-11

Sammanfattning- Nätt och jämnt - Likvärdighet och effektivitet i kommunsektorn (SOU 2024:52) 2024-10-02

Beslutet expedieras till:

fi.remissvar@regeringskansliet.se och med kopia till

fi.ofa.k.remiss@regeringskansliet.se

Ange diarienummer Fi2024/01521 och remissinstansens namn, senast 2024-11-08